

[Ib Thyregod.]

folketinget har fundet anledning til at udvide hans kompetence særlig med hensyn til kommunernes virksomhed. Der er i takt med andre retsgarantier, bl. a. indførelsen af offentlighed i administrationen, som er sket for nylig, behov for en fortsat udvidelse af ombudsmandens kompetence. Det gælder ikke alene på det kommunale område, men også, som den såkaldte Milfeldtsag har vist det, på andre områder. Det viste sig her, at man ved at begære en tjenstemandsundersøgelse kunne unddrage sig en ombudsmandsafgørelse — et forhold, som må forekomme urimeligt, og som kan give anledning til revision af loven.

Derimod er der ikke behov for, at folketingets ombudsmandsudvalg optræder som en overombudsmand. Folketingets ombudsmand har for nogle år siden indført den praksis, at han sender principafgørelser til udvalget, hvilket har givet anledning til, at udvalget følger disse op over for vedkommende minister for at se, om henstillinger tages til følge. Denne praksis, som altså følger af ombudsmandsudvalget, bør fortsætte og gerne udvides, men der er i Kejsergadesagen intet grundlag for, at det skulle være nødvendigt med en kontrol af ombudsmandens arbejde, eller at man nøjere, som hr. Poul Dam har sagt det, skulle følge de sager, som ombudsmanden har taget op.

Poul Dam: Hr. Ib Thyregod har ganske ret i, at det er vanskeligt at tale om substansen i denne sag, fordi det, der er spørgsmålet: om der er en nuance mellem det, ombudsmanden har fået frem, og det, folketingsudvalget fik frem, ligger dulgt i det, som er omfattet af vores tavshedspligt.

Det er mit indtryk, at der kom nogle supplerende oplysninger frem ved udvalgets behandling, men det kan og skal ifølge sagens natur ikke nærmere begrundes.

Jeg mener imidlertid, at det er rigtigt, når jeg har sagt, at mine udtalelser ved første behandling ikke skulle opfattes som nogen kritik af ombudsmanden. Hvis der skulle være nogen kritik i dem, så er det måske en kritik imod en tendens, som jeg synes vi har haft i for høj grad i folketinget, nemlig til at betragte ombudsmanden som ufejlbarlig. Intet menneske er ufejlbarligt, ikke engang en ombudsmand, og jeg synes ikke, der

går noget skår af ombudsmandens anseelse eller af embedets anseelse ved, at man understreger, at der er et ombudsmandsudvalg, at beretningen forelægges for folketinget og også giver anledning til en folketingsbeslutning, at der altså er et forhold mellem folketing og ombudsmand, som gør det rimeligt og rigtigt, at folketinget følger ombudsmandens arbejde måske noget mere nøjagtigt, end det er gjort hidtil.

Jeg er ganske enig med hr. Ib Thyregod i, at den nuværende ombudsmand har gjort et overordentlig fremragende arbejde med at skabe institutionen og med at løse en lang række vanskelige sager, men jeg tror netop af hensyn til ombudsmandsinstitutionen på lang sigt, at det er vigtigt, at man understreger dette forhold mellem ombudsmanden og folketinget. Jeg tror i og for sig, at dette netop vil styrke ombudsmandsinstitutionen på lang sigt; det er i hvert fald det, der er min hensigt.

Kjær Rasmussen: Der er en ting i forbindelse med ombudsmandsberetningen, som vi stadig væk ikke forstår. Vi forstår ikke, at ombudsmanden i december 1969 på eget initiativ tog Kejsergadesagen op til undersøgelse. Ombudsmanden siger i sin beretning, at han tog sagen op i medfør af ombudsmandslovens § 6, stk. 5, hvorefter ombudsmanden af egen drift kan tage en sag op. Men ser man nu på fodnoten i Karnovs Lovsamling bind I, så står der under nr. 19 følgende:

„I denne henseende gælder ingen forældelsesfrist. Ombudsmanden kan efter loven rejse sag af egen drift, hvis en sag er indgivet for sent, eller hvis den er indgivet anonymt.“

§ 6, stk. 5, vedrørende ombudsmandens adgang til af egen drift at optage en sag til undersøgelse går altså på det rent tidsmæssige og på tilfælde, hvor der foreligger anonymitet. Men Kejsergadesagen var jo hverken forældt eller anonymt indgivet til ombudsmanden. Der var tale om en politisk sag, der var til behandling i folketinget, i øvrigt sammen med andre sager vedrørende efterretningsvæsenet.

Jeg tror, det er rigtigst at erindre sig nogle facts fra de hede efterårsmåned 1969. Der var — og er for øvrigt stadig væk — uenighed om, hvem der har mest